

Četla jsi všechny kapitoly nebo jenom nějakou? Přestože jsou každá od jiné holky, mají několik věcí společných. Jedné jsem si všimla obzvláště. Holky, co psaly tyto kapitoly se přesvědčily, že se vyplatí nebýt na život sama. To určitě víš, ale nepřekvapilo tě, že ti radily najít si nějakou moudrou kamarádku? V poslední době se takové kamarádce začíná stále častěji říkat duchovní maminka. Pro mnohé z nás je pojem „duchovní maminka“ neznámou frází. I když to možná zní trochu podivně, je to dobrý způsob, jak popsat situaci, když jedna žena pomáhá ostatním ženám růst v jejich víře v Krista. V biblické knize Titovi apoštol Pavel dává instrukce mladému pastorovi a svému učni, aby řekl starším ženám, že mají žít důstojně, aby byly vzorem mladším ženám a vyučovaly je (2. kapitola, verše 3-4). To je „duchovní mateřství“. Beth Moore říká v jedné své knize: „Když starší ženy dají, co mají, mladším ženám a jejich dětem, je to jako by rodily duchovní potomky.“¹

Duchovní mateřství je o ženách, které mají silný a rostoucí vztah s Bohem a které učí a vedou ostatní ženy, aby se i ony podobaly Kristu a měly s ním hluboký vztah. Je to vlastně o vychovávání dětí, aby vypadaly více jako jejich nebeský Otec a vzdávali mu tak slávu.² Existují dvě roviny duchovního mateřství: duchovní dcera a duchovní maminka. Mám tu výsadu, že jsem mohla a můžu být na obou stranách.

Duchovní dcery

Jsem moc ráda, že jsem měla věřící maminku. Modlila se se mnou, když jsem se v dětství rozhodla brát víru vážně, a byla mi kdykoli k dispozici, když jsem si chtěla o víře povídat. Vždycky pro mě měla nějakou dobrou knihu na čtení. Dokonce vedla i skupinku biblického studia – své čtyři děti okolo kuchyňského stolu. Viděla jsem ji, když seděla o samotě, potichu četla Bibli a psala si do svého modlitebního deníku, a rozhodla jsem se, že bych to tak chtěla dělat i já. Viděla jsem, jak při uklízení poslouchá písničky uctívající Boha, a došlo že mi, že chválit Boha bude asi důležité. Zastávala se vždy spravedlnosti, a já viděla, že víra v Ježíše znamená správné životní postoje.

Když jsem začala chodit na vysokou školu, zapojila jsem se do křesťanského studentského klubu a začala jsem trávit víc času s Bárou. Byla o tři roky starší a úplně nadšená do Božích věcí. Byla to taková mrňavá holka se zářivými hnědými očima a kudrnatou kšticí. Nějak jsme naše přátelství neplánovaly, spíš se přihodilo. Byla vedoucí biblické skupinky, která se scházela ve školní knihovně, ale občas se stalo, že jsme se tam sešly jenom my dvě. Jak jsme se víc a víc poznávaly, začaly jsme si povídat o tom, co nás Bůh učí o klucích, přátelství, rodině, škole – zkrátka o všem. Bára byla prvním člověkem, s kterým jsem se modlila nahlas. Byla pro mě vzorem živého, rostoucího a nakažlivého vztahu s Bohem. Když se modlila – a ona se modlila neustále – věděla jsem, že to nejsou jenom slova, ale že si povídá s Bohem. Svým životem mi nejen ukázala na vysokou laťku, ale zároveň mě i nabídl, že mi ji pomůže přeskočit.

Když se blížila její promoce, začal se náš vztah trochu komplikovat. Byla jsem stále méně ochotnější poslouchat její rady a naopak se mi jí chtělo trumfnout. A hlavně jsem nechápala, proč k ní mám takový špatný postoj. Dneska je mi jasné, že jsem si připadala ve stínu jejího „superduchovního“ postavení. Tak dlouho byla pro mě *ideálem* zbožnosti, že jsem zapomněla, že je taky člověk. A tak se přehnané zbožňování přehouplo do opačného extrému a já byla přehnaně kritická. Procházela jsem obdobím pořádných zmatků. K uzdravení našeho vztahu bylo potřeba času a odloučení několika let. Dneska si dál dopisujeme a já vidím, jak věci, které jsem se od ní naučila, přináší dobré ovoce.

¹ Beth Moore, *Breaking Free: Making Liberty in Christ a Reality in Life*, (Nashville, TN: LifeWay Press, 1999), str. 130.

² Beth Moore, str. 131.

Hanka je žena, která ovlivnila můj život nejvíce a která i nadále zůstává v mém životě. Začali jsme se spolu scházet před čtyřmi roky, krátce poté, co jsem se přestěhovala a rozhodla se, že práce v církvi bude mým zaměstnáním. Od ní jsem se naučila neuvěřitelně mnoho o duchovním mateřství. Hanka je otevřená, upřímná a opravdová a Bůh skrze ni září do lidských životů. Je ztělesněním biblického verše z 1. Tesalonickým 2, 8: „Tolik jsme po vás toužili, že jsme vám chtěli odevzdat nejen evangelium Boží, ale i svůj život. Tak jste se nám stali drahými!“ Spolu jsme pracovaly i studovaly Bibli. Často jsem byla u ní doma i s její rodinou. Viděla jsem, jak vyrůstají její děti, i pár hádek s manželem. Byla jsem s ní, když jí bylo těžko, když si zoufala i když jí bylo báječně. Inspirovalo mě, jak svůj život sytí Božím slovem. Bůh ji naplňuje a vyučuje osobitým způsobem. Pozorovala jsem, jak biblické pravdy uvádí do svého života. Byla jsem svědkem toho, jak se prala se vztahem se svým otcem a jak ji Bůh hluboce uzdravil. Byla jsem u toho, když přišla na to, že ze svých sil už nemůže dál a začala žít s Bohem ještě plněji a novým způsobem – když si uvědomila, že Bůh jedná mocně tam, kde my jsme slabí.

Hanka promlouvá pravdu do mého života. Soucítí s mými trápeními a má pochopení, ale zároveň vím, že ke mně bude upřímná a ukáže mi na to, co říká Boží slovo. Minulý měsíc jsme si povídaly a ona mi jemně řekla: „Klárko, myslím, že nejsi ke mně úplně upřímná.“ Zamyslela jsem se nad tím a uvědomila si, že má pravdu. Bojovala jsem s věcmi, které jsem nebyla ochotná přiznat, a ona to poznala a citlivě mě na to upozornila. Před dvěma týdny jsme spolu mluvily o tom, že nechodím s žádným klukem a o tom, jak to prožívám. Zeptala se mě: „Mám dojem, že se s tím v poslední době pereš víc než předtím. Je to tak? Čím myslíš, že to je? Jak se ti daří číst Bibli?“ Když mám nějaký problém, cituje z Bible a povzbuzuje mě, abych přemýšlela nad Božím slovem. A tak její rady nejsou jenom její moudra – jsou přímo z Bible, která je mocná! Její statečnost a věrnost v ukazování na Boží slovo vypůsobily v mém životě mnohé změny.

Ale ze všeho nejdůležitější je, že mě Hanka má opravdu ráda. I když náš vztah byl ze začátku hlavně pracovní, přerostl v mnohem víc. Nyní není jenom moje vedoucí a mentorka, ale je také jednou z mých nejbližších kamarádek. Těch několik let mě přijímá navzdory mé nejistotě a neohrabanosti a má mě ráda i přes moje boje a pády. Navíc, stejně jako maminky hledají a povzbuzují to nejlepší ve svých dětech, Hanka mě věrně povzbuzuje v mých silných stránkách. Spolu se mnou se raduje i prožívá bolest. Kdyby mi předtím neprokázala lásku bez podmínek, nevím, jestli bych byla ochotná odevzdat se do jejích rukou. Získala si moji důvěru svou vytrvalou láskou... pramenící z hojnosti Boží lásky v jejím srdci.

A co ty? Máš duchovní maminku? Ano – skvělé! Ne – prosím modli se a hledej! Měla by to být žena nebo dívka, která má silný a rostoucí vztah s Bohem. Měla by být ochotná a schopná se s tebou scházet. Byla jsem v mnoha různých sborech a církvích. Víím, že na mnohých místech neexistuje nic podobného duchovnímu mateřství. Může se ti stát, že s takovým návrhem přijdeš za nějakou starší ženou a úplně ji vystrašíš! Mnohé ženy váhají, když by si měly vzít k sobě nějakou mladší ženu jako „učedníka“, tedy „učednici“. Ale starší ženy na Krétě (o kterých apoštol Pavel mluvil v citovaném verši z Titovi) na tom nebyly jinak. Jednoduše oslov nějakou starší ženu, o které víš, že se v životě drží Krista, a zeptej se jí, jestli s ní můžeš trávit čas. Požádej ji o modlitby, dávej jí otázky, vyprávěj jí o svém životě. I když to možná zní divně, staň se její učednicí tím, že budeš nejdřív aktivní ty. Jedna moje kamarádka chodí do malého a poměrně nového společenství křesťanů, kde nejsou skoro žádné starší ženy. Ale chtěla být něčí učednicí a tak oslovila osmdesátiletou paní a poprosila ji o modlitbu a rozhovor. Nejdřív ti to může připadat divné a nepřírozené, ale jde to a přinese ti to mnoho dobrého.

Z mého příběhu je vidět, že jsem v životě měla několik důležitých duchovních „maminek“. Skrze tyto zkušenosti jsem si uvědomila, že stát se něčí duchovní dcerou není snadné, ale neuvěřitelně důležité. Když nás někdo „vychovává“, vstupujeme do života společně a to je k nezaplacení.

A když budu hledat, KOHO vlastně?

Koho poprosit, aby s tebou trávil čas? Možná se rozhlídneš po sboru nebo mládeži a okamžitě je ti jasné, koho si vážíš a koho chceš víc poznat. Nebo možná se ti zdá, že takových žen je příliš mnoho nebo příliš málo. Rozhodně se za to nejdříve modli! Možná se ti to zdá samozřejmé, ale je opravdu důležité modlit se s vírou, že najdeš tu pravou ženu, která ti pomůže růst ve tvé víře. Bůh ví, co a koho potřebujeme! I když neexistuje žádná formulka na duchovní mateřství, existuje několik věcí, které můžeš hledat v ženě, kterou chceš poprosit, zda by se nestala tvou duchovní maminkou.

Starší a moudřejší

Titovi bylo řečeno, aby vedl starší ženy k tomu, aby vyučovaly mladší ženy. Není ovšem biblickým zákonem, že žena, kterou oslovíš má být starší než ty. K starším lidem máme přirozený respekt, i když jsou třeba starší jen o kousek. Bára byla o tři roky starší než já a jiné ženě, která byla chvíli mojí duchovní maminkou bylo přes šedesát. Věkový rozdíl není tak důležitý. Důležitější je, jestli je moudřejší a zkušenější. Opět je to otázkou úcty. Pokud má víc životních zkušeností, může ti pomoci projít místy, která si ona už prošlapala.

Rostoucí

Být starší a moudřejší ale nestačí. V jejím životě musí být také vidět, že se učí od Boha a její vztah k Němu roste. To je někdy těžké změřit, obzvlášť pokud ji neznáš moc dobře. Zkus se ale zaměřit na to, jak se chová na mládeži nebo ve sboru. Je trpělivá a laskavá? Povzbuzují tě její slova? Je upřímná? Umí se ovládat? Slouží s radostí? Jak se modlí? Vidíš u ní víru, kterou bys i ty chtěla mít?

Aby někdo byl duchovní maminkou, nemusí být dokonalý, ale musí růst. O Hance jsem vyprávěla, jak Bůh září skrze její slabosti, protože nedovolí, aby hřích zatvrdil její srdce. Miluje Boha a podvoluje se Jeho výchově. Vytrvale tráví pravidelný čas s Bohem. Vidím, jak proměňuje její postoje, slova a činy. Mohu být svědkem celého procesu. To je velký dar! Mohla bych se učit od dokonalé ženy, ale nikdy bych se nenaučila, jak pracovat se svými chybami a slabostmi.

Ochotná

Možná, že jsi našla skvělou ženu nebo dívku, ale ta má doma batole a novorozeně... nebo se šprtá na maturitu... nebo píše diplomku... nebo má náročnou práci a často někam cestuje. Jsou mezi námi i úžasné ženy, které ale naneštěstí nemají kapacitu k tomu, aby se věnovaly duchovnímu mateřství. Nejlepší způsob, jak se ujistit, do které skupiny patří žena, o které přemýšlíš, je jít přímo za ní a zeptat se jí. Možná se najde způsob, jak byste se mohly sejít alespoň občas a nebo se k ní občas přidat při jejich zodpovědnostech nebo jí s něčím pomoci. Důležitým faktorem je ochota dát ti něco ze svého času a energie. Pamatujte na Tesalonickým 2,8! „Tolik jsme vás milovali, že jsme vám chtěli odevzdat nejen evangelium Boží, ale i svůj život. Tak jste se nám stali drahými!“ Ať už je tvou duchovní maminkou kdokoli, mělo by pro ni být potěšením s tebou sdílet pravdu i svůj život.

Říkat pravdu v lásce

Říkat pravdu neznamená jenom konfrontovat, tedy říkat něco nepříjemného. Velkou součástí služby duchovní maminky je povzbuzování. Víš, že povzbuzování je jednou z povinností křesťanů? Přesně tak – v Židům 3,13 se píše: „Povzbuzujte se navzájem den co den, dokud

ještě trvá „dnes“, aby se nikdo z vás, oklamán hříchem, nezatvrdil.“ Konkrétní, upřímné povzbuzování nám pomáhá pochopit více věcí a tím nás i chrání proti hříchu. Myslím, že nás pozvedá ze zklamání a rezignace a pomáhá nám vidět svět skrze naději víry.

Minulý týden jsem neměla ani špetku síly pokračovat v psaní této kapitoly. Začala jsem si říkat: „Proč bych měla JÁ psát o tomto tématu? Kdokoli z ostatních holek, které se podílí na této knize, by ji určitě napsaly ještě lépe. Vlastně ani nevím, jestli bych toho rovnou neměla nechat?“ Dneska se mě ale Hanka zeptala, jak se mi daří a já jí upřímně odpověděla, jak se cítím. Podívala se mi do očí a řekla: „Klárko, je ti jasné odkud jsou všechny ty pochybnosti?! Pamatuješ na to, že tě k tomu Bůh povolal?! Vzpomínáš si na věci, kterými tě k tomuto úkolu připravil?“ A pár mi jich vyjmenovala. „Ty to dokážeš.“ Po Hančině povzbuzení je pro mě najednou snazší důvěřovat Bohu a opět psát s nadšením o duchovním mateřství.

Pavel psal Efezským ve čtvrté kapitole o jednotě v těle věřících. V patnáctém verši píše, abychom byli pravdiví v lásce a dorůstali do podoby Krista. Později ve verši dvacet pět nám říká, abychom zanechali lži a mluvili k sobě navzájem pravdivě, protože jsme jako části jednoho těla. Laskavá konfrontace je založena na tom, že nám na sobě navzájem záleží a že jsme ochotní něco udělat pro náš osobní růst. Když jsem toto pochopila, zcela to obrátilo můj postoj ke konfrontaci. Když se cítím, že se mi nechce někoho konfrontovat, připomenu si, že mým cílem a zodpovědností je pomoci své kamarádce/duchovní dceři k svatosti a větší podobě charakteru Krista. Říkat pravdu v lásce je pro mě opravdu těžké a vždycky mi nezbývá nic jiného než se spolehnout na moudrost a pomoc od Boha. Dokonce i loni v létě jsem měla několik rozhovorů s dvěma holkami. Nebylo to pro mě moc příjemné. Ale tyto rozhovory posílily naše přátelství a všechny tři jsme skrze ně blíž poznaly Boha.

Říkat pravdu v lásce je jednou z nejdůležitějších věcí, které pro nás mohou naše duchovní maminky udělat. Ukazuje to, že jim není lhostejný náš život, ani naše slova a jednotlivé činy. Ukazuje nám to, že je tu někdo, komu záleží na naší svatosti a osobním růstu. Laskavá konfrontace od duchovních maminek a jejich povzbuzení nás vlastně chrání. A hlavně ukazují, že nás mají opravdu rády, když jsou ochotné riskovat i nepříjemnosti.

Dá se ale něKDO najít?

Na anglickém kempu prožila moje kamarádka Anička důležitou životní situaci s jednou z účastnic tábora, Irenou. Irča je věřící holka, ale tehdy se se svou vírou dost prala. Anička mi o tom napsala dopis:

„Nejdřív brečela a vyprávěla mi o svém životě. Vyrostla ve věřící rodině, ale nikdy nežila tak, jak věděla, že by měla. Uvědomila si, že v životě udělala mnoho chyb a omylů a už se k nim nechce vracet. Není žádného odsouzení v Kristu Ježíši a když se staneme Jeho dětmi, nikdo nás nemůže ukrást z Jeho ruky. – Ten večer jsem jí to zopakovala asi třikrát. Bylo vidět, že se Bůh dotýká jejího srdce a potvrzuje jí tuto hlubokou pravdu. Četly jsme spolu Žalm 139 a mluvily jsme o tom, kým jsme v Kristu. Když jsme se chystaly k odchodu, měla jsem najednou pocit, že mi Duch svatý říká, abych se za ni modlila. „*Cože, ty se chceš modlit za MĚ?!* Šly jsme nahoru do prázdného pokoje a já jsem jí řekla, že pokud se po mojí modlitbě bude chtít modlit i ona, může se klidně přidat. A ona to udělala. Bylo tak úžasné naslouchat slovům její modlitby. Bůh mě skrze ně moc povzbudil.“

Irča byla celý zbytek tábora plná radosti a s odvahou mluvila o Ježíši se svými přáteli. Pavla uvěřila v Krista loni v létě. Bydlí daleko od ostatních věřících. Sára byla cizinka, která se s ní modlila, když Pavla dělala svůj důležitý životní krok a odevzdala svůj život pod Boží vedení. I přes velkou dálku zůstává Sára Pavlinou duchovní maminkou, alespoň skrze email. Zním Sáru a tak mi o tom vyprávěla: „Od kempu si píšeme skoro každý den a nevěřila bys tomu, jak její víra roste. Koupila si Bibli a chrání si ji jako svůj poklad. Když jí v emailu navrhu, aby si něco přečetla, vrhne se do toho a hned mi o tom napíše, co četla, co si myslí a jak ve čtení pokračuje! Když něčemu nerozumí, hned se zeptá a je skvělá studentka Božího slova. V posledním emailu mi napsala, že si zamilovala list Římanům a Koloským. Psala, že

to, co čte, dává smysl a ukazuje jí nový smysl života. Řekla mi, že slíbila Bohu, že bude hledat pravdu, a že mu děkuje, že jí ukázal její novou cestu (a citovala Římanům 10, 13).“

Loni jsem prožívala velikou krizi ohledně mých financí. Ať jsem dělala, co jsem dělala, nemohla jsem se zbavit dluhu, který jsem měla, a ještě se navíc neustále zvětšoval. Připadala jsem si zoufale a hloupě. Nechtěla jsem, aby o tom někdo věděl, ale bylo mi jasné, že potřebuju pomoct, protože to sama nezvládnou. Byla jsem na nové škole, daleko od Hanky, a neznala jsem nikoho, kdo by mi mohl pomoct. Ve svém novém sboru jsem se zeptala, jestli neví o nějaké zkušené, zbožné ženě, která ví, co a jak s penězi. Nakonec se našla jedna žena, která byla ochotná si mě vzít do parády. Díky Bohu za Danu! Asi měsíc a půl jsme se scházely každý týden na hodinku. Sledovala, co dělám s penězi a jak pečlivě dávám desátky do církve. Pomohla mi zbavit se dluhu pomocí biblických principů a jednoduchých pravidel. Spolu jsme si vypracovaly můj finanční plán a rozpočet do budoucnosti. Bůh si ji použil k tomu, aby vnesla řád, svobodu a zdraví do oblasti mého života, kde jsem se cítila bezmocně po mnoho let. Jsem za ni tak vděčná!

Duchovní mateřství má mnoho podob. Někdy je to jediné silné setkání, jako u Aničky a Irči. Někdy je to vztah na velkou vzdálenost, jako u Pavly a Sary. Někdy je to společné studium Bible nebo společné modlitby. Někdy rozhovory o tom, čemu nás Bůh právě v životě učí. A někdy to může být krátkodobý a účelový projekt, jako u Dany a mě.

Nejlepší je, když se můžete sejít na místě, kde můžete strávit víc času. Od Hanky jsem se tolik naučila právě tím, že jsem byla zapojená přímo do jejího každodenního života. Ale vím, že někdy to tak nejde. Ale ať už má duchovní mateřství jakoukoli formu a podobu, jistě je, že je to biblický princip, který je nám ku prospěchu.

To je hezké, ale K ČEMU mi to bude?

Pořád ještě nevíš jako to uchopit? Co s tím mateřstvím? Možná si říkáš: K čemu mi to vlastně bude? To je dobrá otázka! Pavel psal své rady Timoteovi, jako duchovní otec svému synu, aby „bojoval dobrý boj, zachoval si víru i dobré svědomí.“ (1. Timoteovi 1, 18-19) Cílem duchovního mateřství je růst víry, čistota a zralost. Pavel také psal Tesalonickým, že on, Silas a Timoteus, napomínali každého z nich jako otec napomíná syny, a také je povzbuzovali a zapřísahali, aby žili život důstojný Boha, který je povolal do slávy svého království.

(1. Tesalonickým 2, 11-12). Cílem takového vztahu je být více jako Kristus.

Ale žádný růst není bezbolestný, vždycky nás to něco stojí. Někdy nám přítomnost duchovní maminky v našem životě není příjemná. Samozřejmě, že chceme duchovní maminku, která nám bude naslouchat, povzbuzovat nás a pečovat o nás. A takové věci by měla dělat. Ale pokud chceme *pouze* někoho, kdo nám pofouká naše bolístky a polituje nás, máme převrácené motivy. Připomíná mi to příběh holky, kterou si „adoptovala“ jako svou duchovní dceru moje kamarádka Šárka. Kdykoli se jí Šárka pokusila pobídnout, aby žila život „důstojný Boha“, odpověděla něco ve stylu: „Jó, já vím, ale...“ nebo jednoduše změnila téma nebo dokonce odešla. Takové chování samozřejmě není pravidlem, ale chci tím ukázat, že je třeba přijmout i rady, kterými se nechceme řídit a které nechceme slyšet.

Můžeš počítat s tím, že když tvoje duchovní maminka v tvém životě uvidí hřích, nebude k němu lhostejná a bude mluvit o věcech, které nejsou příjemné. Je to těžké? To si piš! Moje duchovní maminky si se mnou musely několikrát popovídat pěkně od plic. Jedna z nich mi dávala otázky pěkně na tělo ohledně mých financí, další mi ukázala, že jsem zbabělec! To bolí.

Ale musí to tak být! Je to součástí dorůstání do podoby Krista! Pokud ti tvoje duchovní maminka neříká tvrdou pravdu, možná že se bojí. Pokud se chceš opravdu rozvíjet a růst, měla bys udělat první krok a povzbudit ji. Řekni jí, že chceš, aby nad tebou bděla a říkala ti, kde můžeš růst a sledovala, jestli se to děje. Zeptej se sama sebe: *chceš* zůstat v hříchu? *Chceš* se motat ve starých věcech pořád dokola? Já rozhodně ne! I když to vždycky bolí, když

někdo ukáže na hřích v mém životě, jsem za to nakonec vděčná. Takže když tvoje duchovní maminka vidí v tvém životě nějaký hřích, buď vděčná, že tě má natolik ráda, že ti o něm řekne. Věnuj tomu pozornost a modli se za to, protože skrze ni k tobě nejspíš mluví sám Bůh. Reaguj na její slova, jako bys reagovala na Boží slova.

Takže stojí to za to? Beze stínu pochybností! Vztahy duchovního mateřství, které jsem prožila se svými „maminkami“ byly největší součástí mého duchovního růstu. Skrze věrnost těchto žen, znám Ježíše víc a lépe! A to je pro mě nejcennější na celém světě!

Něco konkrétního by tam nebylo?

Pomoc! Jsem zamilovaná!

Můj deník z vysoké školy je plný zápisů z dob, kdy jsem byla zamilovaná do Adama. Stránky popisují frustraci, zmatky i touhu po čistotě:

„Přemyslím o Adamovi a o tom, co by MOHLO být, kdyby ... pomoz mi, dej mi TRPĚLIVOST, abych počkala na to nejlepší, co jsi mi připravil... celá tahle věc s Adamem – je to něco, co jsi mi připravil ty? ... Kéž bys mi dal ochotu dělat, co chceš ty, i když mi to kroučí ruce za zády, protože je to úplně opačně, než bych chtěla.“

Dlouho jsem byla přesvědčená, že pokud něco chci, ale nemůžu to mít, je to z jednoho ze dvou důvodů. Buď to není správné a nebo mi Bůh brání v něčem dobrém. Nějak podvědomě jsem ale tušila, že druhá možnost není tou správnou odpovědí (i když moje vzpurné srdce by se chtělo hádat) a tak jsem zaujala první stanovisko. Kdybych byla víc „duchovní“, nechtěla bych s nikým chodit. Proto jsem se rozhodla zbavit se mé touhy mít kluka.

No, ale pokud jsi někdy chtěla přestat na někoho myslet, víš přesně, o čem mluvím. Je to více méně nemožné. Základní problém je, že se nám nelíbí žít s nenaplněnou touhou. Chceme ji buď naplnit a nebo se jí zbavit. Ale já se odvažuji tvrdit, že Bůh má pro nás ještě něco většího. Bára mi tehdy řekla: „Myslím si, že nenaplněné touhy mohou být určitou zkouškou, kterou Bůh vkládá do našich životů, aby nám pomohl vyzrát a být více jako Kristus.

V těžkých chvílích musíme vytrvat, dokud se nenaplní Boží plány.“ Říkala taky, že ať už Bůh naplní naše touhy nebo ne, mohou být jeho nástrojem k pročištění našich životů.

To pro mě byla revoluční myšlenka. Nemusíme se snažit *nemít* touhy, ale podřizovat je (i sebe) Pánu Bohu. To úplně proměnilo způsob, jakým radím děvčatům (i sobě). Už neříkám: „Ty jsi se *zamilovala*? To je hrozný! Musíme tě z toho nějak dostat!“ Teď vím, že hlavní je nechat Boha, aby pročistil moje touhy po tom s někým chodit nebo se vdát. V podstatě to znamená neustále přinášet moje touhy před Boha, abych měla čistou mysl, t.j. neměla ani nečisté ani falešné představy. Znamená to přiblížit se více k Bohu a učit se mu více důvěřovat, dokonce i v hlubokých tužbách našeho srdce.

Toto léto jsem se úplně strašně zamilovala do Tomáše. Je hrozně vtipný, milý, hezký a přátelský a má zájem o práci s mladými lidmi. Nechodili jsme spolu, ale docela dobře jsme se poznali, když jsme trávili čas se společnými přáteli. Mou hlavní otázkou bylo: je to potenciální materiál na manžela? Měla jsem svoje pochybnosti, ale nevěděla jsem ani tak, ani tak. Moje pocity se mi pletly do mého uvažování a proto jsem potřebovala pomoc od někoho nestranného. Někoho, kdo nás zná a kdo je moudrý. Karel byl přesně ten, koho jsem potřebovala: můj hodně dobrý, ženatý kamarád. Na jedné akci jsem si ho vzala stranou: „Hele, mohl bys promluvit s Tomem? Potřebuju s něčím poradit. Hodně se mi líbí, ale úplně jsi tím vztahem nejsem jistá.“ Karel strávil s Tomem několik hodin a pak mi řekl, co si myslí: skvělý kluk, skvělý potenciál, ale pořád je hodně nezkušený ve víře a ve službě. „Klárko, snaží se teprve najít sám sebe ve své nové víře a najít své místo ve službě. Myslím si, že chodit s holkou je to poslední, co teď potřebuje.“ To jsem slyšet nechtěla, ale věděla jsem, že je to správné a byla jsem Karlovi vděčná za jeho pomoc a vhled do situace.

Nedávno se moje pětadvacetiletá kamarádka Saša začala zajímat o Honzu. V restauraci v Praze mi vyprávěla svůj příběh. Vypadalo to romanticky – poznal se už s její rodinou, byli spolu na borůvkách a pomáhala mu v jeho službě. Hodně jsme se spolu nasmály a já jsem se dozvěděla spoustu podrobností. Ale pak bylo načase začít mluvit vážně. „A Sašo, co to vlastně všechno znamená?“ Věděla moc dobře, co tím myslím. Řekla mi, co pro ní ten kluk znamená. Myslela si, že i on má o ní zájem, a navíc byl velmi přitažlivý. Zнала jsem Honzu a věděla jsem, že je to skvělý kluk, ale nebyla jsem si úplně jistá, jestli je to pro ni ta pravá partie. Zkusila jsem jí proto dát několik hlubších otázek: „Co je pro něj hodně důležité? Co jsou jeho silné a slabé stránky? Co chce v budoucnu dělat?“ Na základě těchto otázek si uvědomila, že o něm vlastně neví hromadu důležitých věcí a že to potřebuje zjistit. Moje patnáctiletá „dcera“ Ála začala loni trávit hodně času s Alešem. Jednou mi po telefonu řekla, že by s ním chtěla začít chodit, ale není si jistá, jestli je to správné. Ale ve skutečnosti to bylo jasné. Nebyl to moc dobrý nápad. Jemně jsem jí vysvětlila, co si o tom myslím. Znáám Aleše a mám ho ráda, ale i přesto jsem si myslela, že ještě není v situaci, kdy by mohl mít nějaký hezký vztah. Nedávno se rozešel s holkou a byl na tom duchovně hodně špatně. A ani jsem neřekla nahlas, že u něj vidím tendenci být příliš závislý na obdivu holek a že mám obavu, že Álina dobrosrdečná povaha je jak stvořená k tomu, aby ji takto zneužíval. Vyslechla si, co jsem řekla, ale o pár týdnů později spolu přece jenom začali chodit. Byla jsem zklamaná, ale nenechala jsem se tím odradit nebo urazit. A dál jsem jí (i Alešovi) byla k dispozici. Když jejich vztah o několik měsíců později skončil, neřekla jsem jí: „Já ti to říkala!“ Prožívala jsem spolu s ní její bolest.

Když řešíme svoje vztahy, vždycky potřebujeme bratry a sestry z církve. Moc si přeju mít je okolo sebe – obzvláště ty starší a moudřejší – aby mi mohli promlouvat do života. Emoce mohou být tak silné, že nám úplně zahalí zrak. Když něco hodně moc chceme, pak se chopíme té první věci, která nám přijde pod ruku. Je hodně snadné zmýlit se v hodnocení nebo dokonce snížit svůj standard, když stojíme tváří v tvář někomu, kdo o nás romanticky usiluje. Učím se si v této oblasti zdravě „nedůvěřovat.“ Je mi jasné, že potřebuju moudré, objektivní křesťany, kteří mi mohou poradit. Proto dovoluji lidem, aby o tom se mnou mluvili, i když se mi pak často nelíbí, co říkají. Starší sestry (nebo bratři), kteří viděli do mých vztahů, mi byli vždycky posilou a ochranou před hloupými rozhodnutími.

Hřích v oblasti sexu

Prvních šest měsíců, kdy jsme se s Bárou scházeli, jsem chodila s klukem, který studoval na vysoké škole v jiném městě. Nikdy se mě na něj neptala ani na fyzickou stránku našeho vztahu. I když by mi to tehdy bylo hrozně nepříjemné, dneska je mi moc líto, že se mě na to nezeptala. V oblasti sexu jsem se nechala ovládnout hříchem a ani jsem nevěděla, jak z toho ven. Po pravdě, ani se mi z toho ven nechtělo.

Ale Báru z toho vinit nemůžu. Vždyť, kdo se ptá na *takové* věci? O sexu se nikomu nechce mluvit! A víte moc dobře, že když ti dva, kdo spolu chodí, jsou křesťané, tak se vždycky chovají správně – nebo ne? Rozhodně ne! Moje zkušenost s klukem, s kterým jsem chodila (oba jsme věřící), mě poučila, že do sexuálního hříchu může spadnout *kdokoli*. A taky jsem zjistila, že je nutné o tématu sexuální čistoty mluvit s našimi duchovními maminkami a dcerami, i když je to nepřírozené a těžké. Když k sexuální čistotě nepovzbudí duchovní dceru její duchovní maminka, kdo to udělá za ni?

Nikdy nezapomenu na to, když jsem se poprvé zeptala svojí duchovní dcery na tělesnou rovinu vztahu s jejím klukem. Pamatuju si, že mi bylo tak hroooooooooozně trapně, že jsem se při tom neustále smála. „Eeee, Kát'o, vy dva... vy se ... děláte něco víc než jen líbání? Nedovoluješ mu, aby se tě dotýkal na intimních místech, že ne?“ Řekla, že ne, a pak jsme se obě začaly hrozně smát – tentokrát, protože jsme si obě oddechly!

Od té doby jsem si na podobné otázky trochu víc zvykla a už mi nedělá problém se na to holek zeptat. Jedna kamarádka, uvěřila teprve krátce před tím, chodila s nevěřícím klukem. Chvilí jsem ji poslouchala, jak vypráví o jejich vztahu, a pak jsem se jí rovnou zeptala:

„Vy spolu spíte?“

„Nooo...“ zaváhala, „asi“.

Zasmála jsem se. (Všimla jsi si, že když je mi trapně, tak se směju?)

„No, počkej. Na to jsou jenom dvě možné odpovědi, ano nebo ne.“

Prozradila mi, že se za to modlila a nabyla pocit, že to je v pořádku, když spolu budou spát. Vysvětlila jsem jí, že naše pocity nejsou vždy spolehlivé ukazatele toho, co je správné, a že proto nám Bůh dal Bibli, abychom skrze ni mohly rozpoznat dobré a špatné. A Bible říká, že sex před manželstvím není tím, co pro nás Bůh připravil. Nechtěla to slyšet a jejich nehezký vztah se táhl přes tři roky. Navíc se během té doby hodně vzdálila od Boha.

Zrovna nedávno jsem si povídala s jednou holkou o jejím klukovi. Zeptala jsem se, jestli mají nějakou pomyslnou hranici pro jejich tělesný vztah, za kterou nechtějí jít. Její odpověď byla hodně neurčitá: „No, já si myslím, že se chováme slušně.“ Zeptala jsem se jí: „Takže se pouze líbáte a to je všechno? Chovat se slušně může znamenat hodně věcí.“

S jinou holkou jsem se bavila o tom, kde že je ta správná pomyslná hranice. Chodila s klukem a z jejich poznámek jsem usoudila, že mají v tělesné oblasti problémy. Uvěřila teprve nedávno a nebyla si jistá, co vlastně Bible říká o sexu. Pamatovala jsem si, jak bylo mě v jejím věku. Byla jsem mladá a plná tužeb, které mě lákaly do světa tělesných potěšení! Byla jsem k ní upřímná: „Pokud mu dovolíš, aby ti šáhl na prsa, tak to už je příliš.“ Po chvíli mi řekla: „Možná, že se budeme muset rozejít.“ Tiše jsem přikývla.

Takové rozhovory jsou hodně těžké! Víím, že je nutné být otevřené a upřímné, ale zároveň je nutné se chovat citlivě a nechat se vést Duchem svatým. Dokonce i když holka, které se věnuju, zdánlivě není ten typ, který by s tím mohl mít problémy, je nutné se ptát! I když nemají problémy, je důležité se ptát, jestli spolu souhlasí na hranicích intimity, jaké jsou a jestli se jich drží. Je třeba povzbuzovat i v čistotě v myšlenkách. Ptát se, jestli je to těžké a mluvit o tom, čím si plní svoji mysl. Je důležité si najít duchovní maminku, která se svojí duchovní dcerou projde i hlubokými vodami. Apoštol Pavel to prožíval právě tak: „Je někdo sláb, abych já nebyl sláb spolu s ním?“³ Možná to bude zmatené a bolestivé. Kéž by existovala knížka *Deset jednoduchých rad, jak pomoci děvčatům ze sexuálních hříchů a k životu v čistotě!* Ale Bůh nám naštěstí dává moudrost.

Duchovní maminky

Překvapením jsem se posadila. Poslouchala jsem CD s písněmi chválícími Boha a prožila jsem něco podivného. Bůh ke mně mluvil, ale já jsem nerozpoznávala slova. Jako by jeho hlas byl něčím tlumený, ale věděla jsem, že mluví. Znovu jsem si poslechla písničku, která dohrála. Říkala jsem si, že třeba promlouval slovy té písně. Ale to nebylo ono. Vypnula jsem hudbu a otevřela jsem Bibli v knize Izajáši a verše 54, 1-5 jako by byly osvětlené neonovým světlem.

„Plesej, neplodná, která jsi nerodila,
která ses v bolestech nesvíjela,
protože synů osamělé bude více
než synů provdané, praví Hospodin...
Rozmůžeš se napravo i nalevo,
Tvé potomstvo se zmocní pronárodů
a osídlí zpusťovaná města.
Tvým manželem je přece ten, jenž tě učinil,

³ 2. Korintským 11, 29

Jeho jméno je Hospodin zástupů,
Tvým vykupitelem je Svatý Izraele;
Nazývá se Bohem celé země.
(verše 1, 3, 5)

Byla jsem v šoku. Toho dne jsem si napsala do deníku: „Bože, teď jsi promluvil, k jedné z největších tužeb mého života.“ Jak jenom věděl, že je těžké být svobodnou ženou, že se trápím tím, co z mého života vzejde, že toužím být součástí rodiny věřících, kteří milují Boha celým srdcem a chtějí k tomu vést i ostatní? A o odstavec níže... „Neuvěřitelné, Bože. Dal jsi mi jasný slib, vizi, úkol, konkrétní útěchu a naději. Ukázal jsi mi kousek sebe.“ Bůh mi dal jasný obraz toho, co už ve mně rostlo delší dobu: **DUCHOVNÍ MATEŘSTVÍ**.

Ale když jsem se nad tím pořádně zamyslela, musela jsem se nahlas zasmát. Kdo jsem *já*, abych si myslela, že budu mít duchovní děti, které promění společnost?! Začala jsem se s Bohem dohadovat. „Víš ale, Bože, s kým to mluvíš?! Včera jsem byla polovinu bohoslužeb v myšlenkách úplně někde jinde. Mimo to mám pořád nějaké nečisté myšlenky a jsem krapánek nezodpovědná.“ Ale moje výmluvy byly umlčeny Božím slovem.

Skutečností je, že *všichni* křesťané jsou Bohem povoláni k tomu, aby vychovávali učedníky. Ježíš řekl: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky.“ (Matouš 28, 19). My jako ženy jsme povolány k tomu, abychom se nějakým způsobem staly duchovními maminkami. Samozřejmě, že pasáž v Izajášovi je napsaná pro izraelský národ v konkrétní historické situaci, ale já věřím, že je to také obraz o duchovních potomcích.

Ohledně duchovního mateřství si jsem jistá jednou věcí. Nedá se to shrnout do jednoho stručného návodu. Někdy jsem si s holkami, kterým jsem se věnovala, sedla úplně báječně, někdy ne. Někdy to bylo cílené a pravidelné, někdy se to stalo spontánně nebo náhodně. U některých holek jsem viděla trvalé a přínosné výsledky, a u některých . . . možná, že by jim beze mě bylo lépe! Někdy mě na duchovní cestě s rychlostí předběhly, někdy mi přišlo, že jsem je za sebou táhla s velkým vypětím. Někdy mi to přinášelo radost a někdy jsem chtěla naříkat jako Mojžíš: „Cožpak jsem ji počala *já*?! Cožpak jsem ji porodila *já*, že mi říkáš: Nes ji v náručí?“⁴ Ale skrze dobré i zlé z těchto vztahů jsem se naučila mnoho cenných lekcí.

Já a maminka?

Jak už jsem říkala... někdy mám pochybnosti o tom, zda bych měla být duchovní matkou. Rozhodně nejsem dokonalá. Ale Bůh po nás nechce, abychom byly nejdříve dokonalé a pak teprve pomáhaly ostatním ženám! Pamatujete si na dopis Titovi? Pavel nechtěl, aby se ženy staly superkřesťankami. Prostřednictvím Tita říkal ženám, aby se starší ženy chovaly důstojně – což na Krétě konkrétně znamenalo, aby nepomlouvaly a neopíjely se – aby mohly učit mladší ženy, co je dobré (2, 3-4). Pokud žijete ve vědomé vzpouře proti Bohu, nejste v situaci, kdy byste mohly vést někoho jiného. Ale pokud žijete důstojný život a jenom se trochu bojíte zodpovědnosti pramenící z povolání věnovat se někomu jinému... jste přesně tam, kde máte být.

Kdysi mě hodně povzbudil příběh Corrie ten Boom. Je to poměrně známá žena z Holandska. Její rodina schovávala za války ve svém domě Židy až do té doby, než na to nacisti přišli a všechny je poslali do koncentračního tábora.⁵ Příběh její víry je neuvěřitelný. V letech po jejím propuštění, cestovala po celém světě a její příběh a moudrost mnohým pomohla - i když už byla stará žena. Pro její pokročilý věk s sebou vždycky měla mladší ženu, která jí

⁴ 4. Mojžíšova 11, 12

⁵ Její celý příběh si můžeš přečíst v knize Útočiště (KMS, 1999)

pomáhala. Ve své knize *Tulákem pro Boha* Corrie napsala o jednom těžkém rozhovoru, který jednou měla se svou společnicí Conny:

„Začala mi jednu po druhé vypočítávat věci, které jí na mě vadily a o kterých si myslela, že nejsou k Boží slávě. Nebylo snadné naslouchat věcem, které jsem udělala špatně a které způsobily, že se do srdce Conny vloudil stín. Ale bylo báječné, že ke mně Conny byla zcela upřímná. Omluvila jsem se jí za věci, o kterých mluvila a poděkovala jí, že je přinesla na světlo.“⁶

Věříte tomu? Ani tak slavná a úžasná Corrie ten Boom nebyla dokonalou duchovní matkou.

To, co můžeme předat našim dcerám, je bohatství našeho života s Bohem. Nemůžeme dát, co nemáme a pokud je naše duchovní nádrž vyčerpaná, co můžeme nabídnout? Musíme samy chodit po Božích cestách, ruku v ruce s Duchem svatým. Pokud se držím Ducha svatého hodně pevně, je duchovní mateřství radostí, pravda je zřejmá a láska přímo plyne. Pokud se Ducha svatého moc nedržím, začnu si všimnout hlavně svých slabostí a jsem z toho frustrovaná. Snažím se vyždímat něco z toho mála, co mám sama. Moje rady jsou suché a ploché a úspěch a neúspěch se stává otázkou mé vlastní sebejistoty a důležitosti. Musíme se ptát sami sebe. Toužím po tom, aby se ukázalo, jak jsem dobrá? A nebo je to protože Ježíš natolik nasytil mé srdce láskou, že hledám, komu bych mohla tuto lásku předat? ⁷ Slyš moje volání: Nech se naplnit Boží láskou a pak Ho nech ať On sám působí skrze tebe v druhých!

Můj sen: Proměněné ženy pomáhající ostatním v jejich proměně!

Obrázek o duchovním mateřství, který jsem se zde pokusila vytvořit není zdaleka ucelený. O duchovním mateřství by se toho dalo říct mnohem víc. Ale k tomu, abychom začaly, nemusíme znát všechno. Ať už jsi kdekoli, pusť se do toho hned – buď aktivní, najdi si duchovní maminku, najdi si někoho, kdo ti pomůže „žít důstojně“. Prosím začni se modlit, jestli se nestát duchovní maminkou – bez ohledu na svůj věk. Je ti sedmnáct? Určitě je tu nějaká mladší holka, která tě potřebuje – možná v dorostu. (Dorost je ten nejdůležitější věk. Spousta holek je otevřených a ochotných na sobě pracovat.) Nebo je v tvém okolí holka, která je stejně stará, ale uvěřila teprve nedávno. Určitě bys jí mohla pomoci společným studiem Bible nebo společnými modlitbami. Nebo víš o nějaké skupince mladších holek, které jenom potřebují povzbudit v křesťanském růstu a můžeš se hned stát několikanásobnou maminkou. Nebo možná . . . kdo ví? Možností je nepočítaně. Nenech se rozhodně převálcovat zodpovědností. Poslouchej, co říká Bůh:

Rozšiř místo ve svém stanu,
Ať napnou stanové houně tvých příbytků.
Nerozpakuj se!
Natáhni svá stanová lana a upevni kolíky.
Rozmůžeš se napravo i nalevo,
tvé potomstvo se zmocní pronárodů a osídlí zpustošená města.
(Izajáš 54, 2-3)

Neboj se! Nedrž se zbytečně zpátky! Rozšiř své pole působnosti! Jo, leckdo se toho bojí a někdy není moc jasné, co to konkrétně znamená. Ale stojí to za to! Víš, co toužím vidět? Toužím vidět, jak holky, kterým se věnuju, rozkvetou do celé své krásy. Chci vidět, jak Bůh uzdravuje jejich srdce. Přeju si, aby mohly svobodně dýchat – svobodně od hříchu, svobodně být kým je Bůh učinil, svobodně užívat všech svých darů, které do nich vložil, a svobodně Mu je vracet zpět pro Jeho slávu. Toužím, aby si byly jisté, kým jsou díky Kristově lásce k nám, a aby chápaly Boží milost, odpuštění a laskavost. Přeji si, aby si byly jisté pravdou a láskou. Chci, aby byly nadšené z toho, co pro ně Kristus udělal a aby Ho následovaly, i když to jejich

⁶ Corrie Ten Boom, *Tulákem pro Krista* (KMS, ?, str.?)

⁷ Beth Moore, str. 216.

okolí bude připadat směšné. Kéž by byly prostředkem změny světa okolo nich, kéž chodí do temných míst ve svých městech, v celém Česku i v celém světě – aby jejich přítomnost tyto tmavá místa rozsvítila Boží láskou, která proměňuje mnohé životy. Toužím, abychom – ony i já – žily životy chválicí Boží slávu.

Chápeš, o čem sním? Je to něco, k čemu nás Bůh volá; je to těžké, velké a dobrodružné. Udělej první krok s odvahou a modlitbou.. Kéž ti Bůh žehná!

Klárka